

Linnaea, *Linnaea borealis*, var Linnés favoritväxt och är namngiven till Linnés ära av en holländsk botanist.

👋 Rita växternas namn

Välj en växt. Vad säger växtens svenska namn respektive växtens latinska namn om växten? Säger de samma sak? Jämför t.ex. hundkex, *Anthriscus sylvestris* (*Anthriscus*, från ett grekiskt namn på en flockblommig växt och *sylvestris* av latinets *sylva*, skog) och luktviol *Viola odorata*.

Rita bilder som illustrerar vad det svenska respektive latinska namnet säger om växten. Vilket namn säger mest om växtens faktiska utseende? Femfingerört, *Potentilla argentea*; käringtand *Lotus corniculatus*; penningört, *Thlapsi arvense*. Använd exemplen på sidan eller välj från en flora. En lista med latinska artnamnens betydelse finns i många floror samt i *Den virtuella floran*, www.linnaeus.nrm/flora

Växternas namn

Carl von Linné är upphovsman till det system vi använder oss av än idag för att ge växter och djur sina vetenskapliga namn. Då, på 1700-talet, var latin det språk som användes världen över av vetenskapsmän, och det är alltså därför som många vetenskapliga namn har sitt ursprung i latin.

Carl var redan som barn road av att titta på växter och han lärde sig mycket av sin far, prästen Nils Linneaus. Carl som var vetgirig frågade och frågade på barns vis sin pappa tills Nils en dag tappade tålamodet och sa att han inte tänkte berätta fler gånger om växterna och deras namn om Carl inte la namnen på minnet. Och så, det tog skruv, därefter memorerade Carl noggrant hur växterna såg ut och vad de hette. I vuxen ålder tyckte han som botaniker att det dåvarande vetenskapliga namngivningssystemet var ohanterligt och komplicerat. Så Linné tog fram ett helt nytt sätt att namnge djur och växter.

Det nya systemet som Linné införde bygger på att varje organism har två namn, ett som talar om vilken släkt den tillhör, och ett som specificerar vilken art det är. Ett för- och ett efternamn skulle man kunna säga. Släktnamnen är i regel ett substantiv som ofta indikerar någon egenskap hos växten, eller är uppkallat efter en person, eller kanske fyndplatsen. Arttillägget i sin tur är ofta ett beskrivande adjektiv som ger besked om vilken miljö växten hör hemma i, dess färg, eller kanske någon typisk egenskap som bladen har.

V^{Litet} Växtnamnslexikon

Växtmiljö: *sylvestris*=i skogen; *arvense*=på åkern; *palustris*=i kärr

Färg: *album*=vit; *discolor*=olikfärgad; *argentea*=silverfärgad

Utseende: *corniculatus*=horn; *glabris*=kal; *crispus*=krusig

Blomningstid: *vernalis*=vårblommande; *majalis*=blommar i maj

Utbredning: *borealis*=nordlig; *alpinus*=växer i fjälltrakter

Lukt: *odorata*=välluktande; *graveolens*=starkt luktande

Smak: *acris*=skar; bitter; *acetosa*=syrlig; *fatuus*=smaklös

Växtsätt: *erectus*=upprätt; *humilis*=lågväxt; *filiformis*=trådlik

Övrigt: *vulgare*=vanlig; *robur*=stark, hård; *major*=större

Vit fetknopp, *Sedum album*. ▶
Album anger att växten är vit.

◀ Lingon, *Vaccinium vitis-idaea*.
Växten namngavs av Linné och artnamnet *vitis-idaea* betyder "vin från berget Ida".

Ljung, *Calluna vulgaris*. ▶
Vulgaris kommer av latinets *vulgus* och betyder "vanlig".

◀ Ribbär, *Arctostaphylos alpinus*.
Artnamnet *alpinus* syftar på att den växer i fjällområden. På bilden växer ribbär (de röda bladen) tillsammans med kråkbär (gröna blad).

Tacka Linné för det!

Linnés stora verk *Species plantarum* från 1753 kom att bli startpunkten för den vetenskapliga botaniska namngivningen vars principer tillämpas än idag. Innan Linnés system användes var ekens vetenskapliga namn: *Quercus foliis deciduis oblongis superne latoribus: sinuibus acutioribus angulis obtusis*. Linné gav istället ek namnet *Quercus robur*.

